

19 953**Wijziging van de Wet op de rechterlijke organisatie (verkorte uitspraak Hoge Raad)****MEMORIE VAN ANTWOORD**

Ontvangen 9 mei 1988

De leden van de C.D.A.-fractie memoreerden dat dit wetsvoorstel een maatregel behelst die er toe kan bijdragen dat de Hoge Raad zijn beide taken als centrale rechter naar behoren kan blijven uitoefenen, enerzijds die betreffende het bewaken van de rechtseenheid en het leiding geven aan de rechtsontwikkeling en anderzijds die betreffende het toezicht op een behoorlijke procesvoering. Deze bijdrage acht ik, en de Hoge Raad met mij, inderdaad noodzakelijk in verband met de voortgaande stijging van de werklast en de daaruit voortvloeiende achterstanden bij de afdoening van zaken. In paragraaf 2 van de memorie van antwoord aan de Tweede Kamer ben ik uitvoerig ingegaan op de genomen en nog te verwachten organisatorische maatregelen ter verlichting van de werklast van de Hoge Raad. Op die plaats, en ook reeds in de memorie van toelichting, gaf ik aan dat aan uitbreiding van de Hoge Raad grenzen zijn. Bij een te grote omvang van de Hoge Raad of de desbetreffende kamer kan een efficiënte uitoefening van de taken van het college in gevaar komen.

Het in de memorie van antwoord aan de Tweede Kamer opgenomen geactualiseerde overzicht van het verloop van het aantal aan de Hoge Raad aangeboden zaken laat zien dat er sprake is van een geleidelijk groeiende achterstand bij de afdoening van zaken. De stijgende werklast gedurende een groot aantal jaren maakt dat een maatregel als voorzien bij dit wetsvoorstel thans reeds dringend gewenst is.

De aan het woord zijnde leden hadden er kennis van genomen dat ik, gelet op het negatieve oordeel van de Algemene Raad van de Nederlandse orde van advocaten, de indiening van dit wetsvoorstel eerst na ampele overweging heb bevorderd. Ik wijs deze leden er op dat een commissie van vier cassatie-advocaten binnen de Orde destijds positief oordeelde over het concept-wetsvoorstel. Daarnaast stond het positieve oordeel van de Hoge Raad zelf. Ook de Raad van State kon zich zonder meer verenigen met het voorstel.

In het vervolg van hun betoog brachten deze leden naar voren het belangrijk te achten, dat in alle gevallen de behandeling van cassatieberoepen blijft plaatsvinden (binnen de bij de Hoge Raad gebruikelijke wijze van behandeling). Dit laatste acht ik met hen van groot belang. Het wetsvoorstel is beperkt tot de mogelijkheid om in daarvoor in

aanmerking komende gevallen te volstaan met een verkorte motivering. Deze mogelijkheid impliceert geenszins een verkorte behandeling.

Dat er onduidelijkheid zou bestaan omtrent de mogelijke uitleg van het woord «noopt» in het voorgestelde artikel 101a, zoals gesteld in het door deze leden aangehaalde artikel, bestrijd ik. Ik moge deze leden verwijzen naar hetgeen ik ter zake tijdens de mondelinge behandeling van dit wetsvoorstel in de Tweede Kamer (Handelingen II 1987/1988, blz. 2541 l.k.) heb opgemerkt. Indien er voor de Hoge Raad bij de beantwoording van de opgeworpen middelen aanleiding is rechtsvragen te beantwoorden, noopt de klacht er mijns inziens ook toe, die rechtsvragen te beantwoorden. Beide zaken kunnen niet los van elkaar worden gezien. Naar mijn mening maakt het dan ook geen enkel verschil of het woord «noopt» wordt opgevat als «aanleiding geeft tot» dan wel als «dwingt tot».

Zoals ik bij de mondelinge behandeling in de Tweede Kamer (p. 47-2541 m.k.) reeds heb gezegd, is de Hoge Raad van oordeel – en ik steun hem daarin – dat het wetsvoorstel een bijdrage kan leveren bij de verlichting van de thans bestaande werkdruk bij de Hoge Raad. De te verwachten kwantitatieve bijdrage aan de vermindering van deze werkdruk is naar omvang niet bij voorbaat te schatten. In de memorie van antwoord aan de Tweede Kamer (blz. 4 t/m 6 en blz. 9) kwam de overeenkomstige vraag aan de orde, betreffende het effect van de tot op heden reeds getroffen maatregelen. Daarbij bleek, dat op dit ogenblik niet meer gezegd kan worden dan dat primair de inzet is de werklust van de Hoge Raad weer beheersbaar te maken. Dit brengt mee dat tevens de inzet is het wegwerken van de momenteel bestaande achterstand op gang te brengen. Het valt echter moeilijk reeds nu te zeggen, welke resultaten op dit stuk zullen worden geboekt, als het geheel van maatregelen van kracht is. Het ligt mijns inziens voor de hand, dat de Hoge Raad de nieuwe bevoegdheid van dit wetsvoorstel, zeker in het begin, met de nodige voorzichtigheid zal gebruiken. Een en ander zal tenslotte mede afhangen van de omvang van de aard van de in de toekomst jaarlijks aan de Hoge Raad aangeboden zaken.

Met instemming las ik dat de leden van de fractie van de P.v.d.A. geen bezwaar hadden tegen dit wetsvoorstel. Graag voldoe ik aan hun verzoek inzicht te verschaffen in het aantal in 1987 aan de Hoge Raad aangeboden zaken. In het hieronder opgenomen overzicht zijn voor alle volledigheid nogmaals de cijfers over 1985 en 1986 opgenomen.

	Civiele kamer		Strafkamer		Belastingkamer	
	abs.	perc.	abs.	perc.	abs.	perc.
1985	477	230	1704	274	802	208
1986	454	219	1968	266	817	212
1987	457	221	2069	323	861	220

In reactie op een desbetreffende vraag van de aan het woord zijnde leden merk ik het volgende op. In de contacten tussen vertegenwoordigers van mijn ministerie en de Hoge Raad is er steeds van uitgegaan dat de te verwachten effectiviteit van de in dit wetsvoorstel opgenomen maatregel, die ook in het geheel van het pakket van maatregelen moet worden gezien, niet valt te kwantificeren. Ik moge deze leden voor het overige verwijzen naar mijn hierboven gegeven reactie op een gelijklopende vraag van de leden van de C.D.A.-fractie.

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes